

Semestrální práce ZOS 2017

Práce se souborovým systémem pseudoNTFS

Obsah

1.	Zadání práce	1
1.1	Seznam validních příkazů	1
2.	Parametry pseudo NTFS	2
3.	Struktura aplikace.....	2
3.1	Základní činnost aplikace.....	2
3.2	Jak aplikace pracuje s daty	2
4.	Spuštění programu	3
4.1	Stážení programu	3
4.2	Překlad programu	3
4.2	Spuštění programu	3
5.	Závěr	4

1. Zadání práce

Tématem semestrální práce je práce se souborovým systémem pseudoNTFS. Cílem je splnit několik vybraných úloh, které jsou podobněji specifikovány v dokumentech, na které je odkazováno níže.

Implementace probíhá v programovacím jazyce C.

Aktuální zadání práce lze stáhnout na URL:

<https://courseware.zcu.cz/CoursewarePortlets2/DownloadDokumentu?id=139572>

Poznámky k zadání lze stáhnout na URL:

<https://courseware.zcu.cz/CoursewarePortlets2/DownloadDokumentu?id=140060>

1.1 Seznam validních příkazů

- `cp s1 s2` Kopírování souborů
- `mv s1 s2` Přesun souborů
- `rm s1` Smazání souboru
- `mkdir a1` Vytvoří složku
- `rmdir a1` Smaže prázdný adresář
- `ls a1` Vypíše obsah adresáře
- `cat s1` Vypíše obsah souboru
- `cd a1` Změní aktuální cestu do adresáře
- `pwd` Vypíše aktuální cestu
- `info a1/s1` Vypíše informace o souboru
- `incp s1 s2` Nahraje soubor z pevného disku
- `outcp s1 s2` Nahraje soubor z pseudoNTFS
- `load s1` Vykoná sekvenci příkazů ze souboru
- `consist` Kontrola konzistence
- `defrag` Defragmentace
- `exit` Ukončení programu

2. Parametry pseudo NTFS

Jako parametry mé implementace pseudo souborového systému jsem zvolil:

- Počet clusterů 200
- Velikost clusteru 100
- Počet fragmentů pro jeden mft item 10
- Název domovské složky ROOT_DIR
- ID domovské složky 0

3. Struktura aplikace

Pro implementaci jsem zvolil programovací jazyk C, kde jsem jednotlivé funkcionality dekomponoval do jednotlivých modulů. Tím jsem docílil větší přehlednosti zdrojového kódu.

Rozložení demonstruje následující tabulka:

Název souboru	Popisek
boot_record	Struktura pro uchování boot_recordu
debugger	Obsahuje kód speciálního nástroje pro debugging projektu
functions	Užitečné funkce, které pracují na vyšší úrovni (komplexnější)
loader	Načtení nebo vytvoření základního souboru se souborovým systémem
main	Hlavní třída aplikace, slouží ke spouštění
mft	Uchovávání MFTI a MFTF
ntfs_helpers	Nízkoúrovňové funkce pro práci s daty uloženými ve FS
parametr	Sdílená paměť využívaná při kontrole konzistence
shell	Zpracování jednotlivých příkazů z klávesnice
shell_functions	Obsahuje handlers pro zadávané příkazy

3.1 Základní činnost aplikace

Po spuštění programu *loader* ověří, jestli existuje souborový systém v požadovaném umístění, v případě, že neexistuje, tak dojde k jeho vytvoření s výchozími parametry, které jsou popsány v kapitole 2. Následně dojde k otevření souborového systému, jehož základní data se nahrají do paměti (*boot record*, *MFT tabulka*, *bitmapa*).

Následně je spuštěn *loader*, který čeká na příkazy zadávané s klávesnice. Po zadání příkazu se ověří existence příkazu a dojde případně ke spuštění příslušné části zdrojového kódu. V případě, že je zadán validní příkaz, tak *shell* spustí obslužný podprogram, který se nachází v modulu *shell_functions*. Tyto obslužné podprogramy si pak následně použijí funkce z ostatních knihoven dle svých potřeb.

3.2 Jak aplikace pracuje s daty

Všechna data kromě obsahu clusterů si držím celou dobu aktuální v paměti a při manipulaci s daty nejprve provedu manipulaci na načtených datech a hned tyto změny zapisuji i do souboru. Tímto mám zajištěno, že při případném nekorektním ukončení práce s programem nedojde ke ztrátě dat.

4. Spuštění programu

4.1 Stažení programu

Aplikaci je možno stáhnout z repozitáře na GitHubu: <https://github.com/Sekiphp/KIV-ZOS>

4.2 Překlad programu

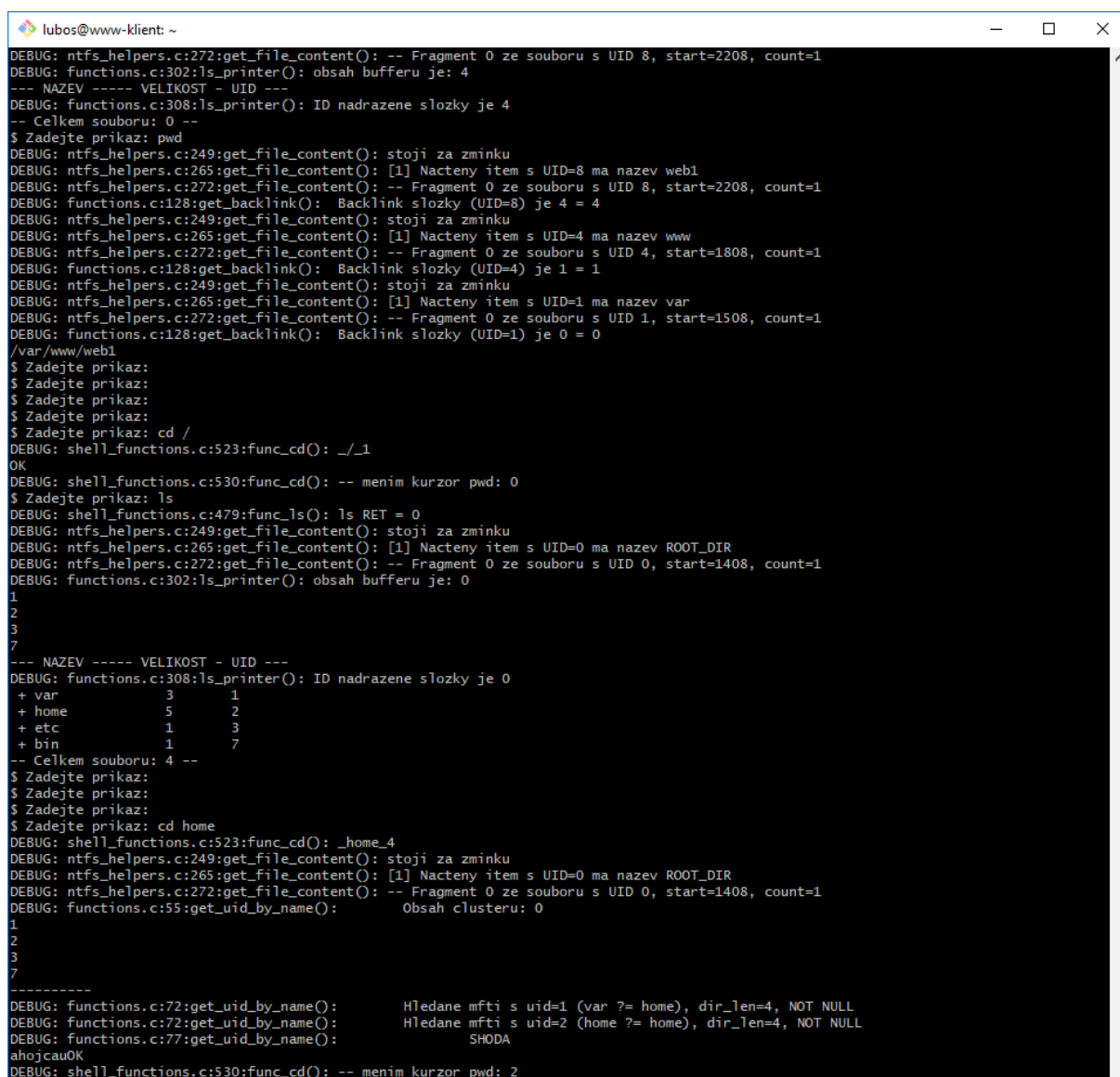
K přeložení programu dojde po zadání příkazu: **gcc *.c -o pseudontfs -pthread -Wall**

Alternativním způsobem pro přeložení programu je využití utility *makefile* prostým zadáním příkazu: **make**

(Poznámka: při použití příkazu make dojde bezprostředně po překladu ke spuštění aplikace)

4.2 Spuštění programu

Pro spuštění programu je možné využít utility *make*, nebo zadat příkaz: **./pseudontfs ntfs.dat**


```
lubos@www-klient: ~
DEBUG: ntfs_helpers.c:272:get_file_content(): -- Fragment 0 ze souboru s UID 8, start=2208, count=1
DEBUG: functions.c:302:ls_printer(): obsah bufferu je: 4
--- NAZEV ----- VELIKOST - UID ---
DEBUG: functions.c:308:ls_printer(): ID nadrazene složky je 4
-- Celkem souboru: 0 --
$ Zadejte prikaz: pwd
DEBUG: ntfs_helpers.c:249:get_file_content(): stojí za zminku
DEBUG: ntfs_helpers.c:265:get_file_content(): [1] Nacteny item s UID=8 ma nazev web1
DEBUG: ntfs_helpers.c:272:get_file_content(): -- Fragment 0 ze souboru s UID 8, start=2208, count=1
DEBUG: functions.c:128:get_backlink(): Backlink složky (UID=8) je 4 = 4
DEBUG: ntfs_helpers.c:249:get_file_content(): stojí za zminku
DEBUG: ntfs_helpers.c:265:get_file_content(): [1] Nacteny item s UID=4 ma nazev www
DEBUG: ntfs_helpers.c:272:get_file_content(): -- Fragment 0 ze souboru s UID 4, start=1808, count=1
DEBUG: functions.c:128:get_backlink(): Backlink složky (UID=4) je 1 = 1
DEBUG: ntfs_helpers.c:249:get_file_content(): stojí za zminku
DEBUG: ntfs_helpers.c:265:get_file_content(): [1] Nacteny item s UID=1 ma nazev var
DEBUG: ntfs_helpers.c:272:get_file_content(): -- Fragment 0 ze souboru s UID 1, start=1508, count=1
DEBUG: functions.c:128:get_backlink(): Backlink složky (UID=1) je 0 = 0
/var/www/web1
$ Zadejte prikaz:
$ Zadejte prikaz:
$ Zadejte prikaz:
$ Zadejte prikaz:
$ Zadejte prikaz: cd /
DEBUG: shell_functions.c:523:func_cd(): _/_1
OK
DEBUG: shell_functions.c:530:func_cd(): -- menim kurzor pwd: 0
$ Zadejte prikaz: ls
DEBUG: shell_functions.c:479:func_ls(): ls RET = 0
DEBUG: ntfs_helpers.c:249:get_file_content(): stojí za zminku
DEBUG: ntfs_helpers.c:265:get_file_content(): [1] Nacteny item s UID=0 ma nazev ROOT_DIR
DEBUG: ntfs_helpers.c:272:get_file_content(): -- Fragment 0 ze souboru s UID 0, start=1408, count=1
DEBUG: functions.c:302:ls_printer(): obsah bufferu je: 0
1
2
3
7
--- NAZEV ----- VELIKOST - UID ---
DEBUG: functions.c:308:ls_printer(): ID nadrazene složky je 0
+ var          3      1
+ home         5      2
+ etc          1      3
+ bin          1      7
-- Celkem souboru: 4 --
$ Zadejte prikaz:
$ Zadejte prikaz:
$ Zadejte prikaz:
$ Zadejte prikaz: cd home
DEBUG: shell_functions.c:523:func_cd(): _home_4
DEBUG: ntfs_helpers.c:249:get_file_content(): stojí za zminku
DEBUG: ntfs_helpers.c:265:get_file_content(): [1] Nacteny item s UID=0 ma nazev ROOT_DIR
DEBUG: ntfs_helpers.c:272:get_file_content(): -- Fragment 0 ze souboru s UID 0, start=1408, count=1
DEBUG: functions.c:55:get_uid_by_name(): Obsah clusteru: 0
1
2
3
7
-----
DEBUG: functions.c:72:get_uid_by_name(): Hledane mfti s uid=1 (var != home), dir_len=4, NOT NULL
DEBUG: functions.c:72:get_uid_by_name(): Hledane mfti s uid=2 (home != home), dir_len=4, NOT NULL
DEBUG: functions.c:77:get_uid_by_name(): SHODA
ahojcawOK
DEBUG: shell_functions.c:530:func_cd(): -- menim kurzor pwd: 2
```

Obrázek 1: Ukázka spuštění programu v debug režimu

5. Závěr

Podařilo se mi implementovat poměrně komplexní celek, který reprezentuje virtuální souborový systém NTFS. Výsledný program jsem testoval a vyvíjel na Linuxu, jelikož nativní podporu pro OS Windows jsem nezamýšlel. Nejspíš by ale netrvalo mnoho času a tato podpora by se dala poměrně snadno doimplementovat.

Realizace práce byla o dost delší, než jsem si původně myslel. Veškerý svůj čas strávený s implementací práce jsem si pečlivě měřil a dostal jsem se na **86 hodin**.

Aplikace splňuje všechny prvky kladené zadáním.